

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

№ 2 (71)

19

січня
1959 року
ПОНЕДІЛОК
Ціна 15 коп.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА СЕСІЯ — ВАЖЛИВА ЛАНКА УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ

Перебудова системи освіти в країні на основі нового закону вимагає значного поліпшення підготовки учительських кадрів, які б глибоко знали науку в галузі своєї спеціальності, володіли достатніми педагогічними навичками, могли виховувати учнів у дусі безмежної відданості справі комунізму та успішно готували їх до практичної діяльності, до життя.

У здійсненні цього завдання важлива роль належить курсовим екзаменам, оскільки вони є заключною ланкою на певному етапі навчального процесу і передбачають перевірку теоретичних знань студентів та навичок практичного їх застосування.

Коллектив викладачів і студентів та кафедри педагогічного факультету у першому семестрі 1958/59 навчального року особливу увагу приділяли практичній реалізації настанов партії і уряду про якісне поліпшення підготовки молодих спеціалістів. З цією метою удосконалювалися всі види навчальної роботи на факультеті.

Лекції і практичні та лабораторні заняття з багатьох дисциплін стали ближчими до життя, до практики соціалістичного будівництва, до роботи школи та дитячих садків.

На всіх курсах нашого факультету (крім перших) відведено по одному дню на тиждень для роботи студентів у школі та дитячих садках.

У проведенні педагогічної практики перевага надавалася організації цієї практики з виїздом за межі міста Києва. Студенти на тривалий період виїжджали до Харків-

ської та Львівської областей.

Зважаючи на те, що у першому семестрі студенти протягом місяця брали участь у сільськогосподарських роботах в Кіровоградській області, деканат, разом з кафедрами, всебічно розглянув питання про нові строки закінчення навчальної роботи у першому семестрі, про строки проведення зимової екзаменаційної сесії, про канікулярний час і про строки початку нового семестру. Всі ці питання були вирішені до повернення студентів з колгоспів. Зараз на факультеті завершується навчання з урахуванням цих змін.

Разом з тим, деканат при плануванні навчальної роботи приділив певну увагу створенню умов для самостійної роботи студентів, зокрема, вжито заходів до того, щоб покінчити на факультеті з введенням четвертих пар і цим самим вивільнити час для самостійної роботи студентів.

Оскільки ряд студентів мали академзаборгованість за минулий навчальний рік, деканатом також була проведена відповідна робота для їх ліквідації. Зараз всі студенти повністю ліквідували академзаборгованість.

У всіх академгрупах завершено підготовку до зимової екзаменаційної сесії. Особливо успішно провели підготовку до курсових екзаменів студенти III курсу дошкільного відділу, III курсу відділу спецпедагогіки. Багато уваги цій справі приділяють студенти IV курсу дошкільного відділу. Проте, цього не можна сказати про всі академгрупи факультету. Ця робота, зокрема, недо-

статньо була розгорнута на II і V курсах відділу спецпедагогіки.

Звичайно, успіх у проведенні зимової сесії, насамперед, залежить від того, наскільки самі студенти діяльно готуватимуться до неї, яка увага приділятиметься цьому важливому питанню з боку деканату, кафедр та громадських організацій факультету.

Однак, обов'язок нас всіх прикласти максимум зусиль, щоб провести зимову екзаменаційну сесію на високому рівні, відповідно до вимог, які поставлені перед вищою школою на сучасному етапі.

Д. ШЕЛУХІН,
декан педагогічного факультету.

Дорога семилетки

Происходит все это не где-то,
А у нас — вы слышите? — у нас!
Мчится в Космос молнией ракета,
С Родной поддерживая связь!
И летит она быстрее звука,
Ей от роду несколько часов...
Положила веский груз наука
На одну из чаш своих весов.
Мысли беспредельной краше нету,
Чем для мира счастье созидать!
В Космосе советская планета
Планам нашим радостным под стать.
Мы идем дорогой семилетки,
Солнечной, крутою, столбовой.
В синем небе наши есть отметки,
На земле — подавно труд большой.
Умножая сделанное нами,
Не отступим в планах ни на шаг!
Подвигами мы себя прославим
На земле и даже в небесах!

В. ТАТАЕВ.

Сесія розпочалася

Першими вступили в сесію камі порадували своїх товаришів студенти IV курсу дошкільного шкільного відділу. Всім «відмінно» на V курсі спецвідділу педагогічного факультету.

Відчувається, що студенти побували на практиці, зустрілися з труднощами і посправжньому зрозуміли відповідальність за свою підготовленість.

Разом з тим виявляється, хочеться побажати всім студентам підтримати добрий пострінуті XXI з'їзд КПРС відчин студентів IV курсу дошкільного шкільного відділу. П'ятнадцятьма відмінними оцін-

М. АДАМЕНКО.

Приємні спогади

Минуло вже декілька днів, як ми розпочалися з нашими румунськими друзями — студентами Бухарестського університету, — а перед очима і зараз радісні обличчя, теплота й щирість взаємин...

Прибувши до Києва на запрошення Міністерства освіти УРСР, вони, як майбутні викладачі української мови та літератури, ознайомилися з методикою викладання української мови та літератури і підготовкою педагогічних кадрів у радянській вищій школі.

Особливо велике враження на румунських друзів справив теплий прийом, щира гостинність радянських людей, надзвичайний оптимізм їх, прагнення до праці, невпинний розквіт радянської науки і техніки, освіти і культури.

«Я дуже радий, — сказав при від'їзді І. Робчук, — що між нами і радянськими студентами створилися міцні дружні зв'язки, які будуть розвиватись і далі.

Ми вдячні декану мовно-літературного факультету, викладачам, студентам, з якими

нам доводилося зустрічатися. Також ми висловлюємо вдячність Міністерству освіти УРСР за піклування про українську національну меншість у Румунській народній республіці. Ми раді, що саме під час нашого перебування в Радянському Союзі вчені вашої великої країни перші в світі успішно запустили міжпланетну космічну ракету».

Хоч часу у бухарестських друзів було мало, вони встигли здружитися з багатьма нашими студентами, їм було жаль залишати наше місто.

«У Києві ми почували себе як дома, — сказав І. Рябошапка, — час пролетів непомітно; назавжди залишаться у пам'яті дуже приємні спогади про вас, дорогі друзі, про ваших хороших викладачів, про ваш прекрасний Київ.

Приїжджайте до нас у Бухарест, ми вас радо зустрінемо».

В. ТОКАРЧУК,

студент I курсу мовно-літературного факультету.

Звіт перед трудящими столиці України

Нещодавно в інституті відбувся I тур другого студентського фестивалю, присвяченого XXI з'їздові КПРС. Він пройшов на високому рівні і викликав великий інтерес у студентів, аспірантів та викладачів.

Художня рада інституту вирішила кращі номери художньої самодіяльності показати перед громадськістю міста. Так, хор мовно-літературного факультету з успіхом виступав перед делегатами партійної конференції Сталінського району, ансамбль бандуристів готується до виступу перед делегатами XX з'їзду КП України.

Учасники нашої самодіяльності були запрошені на радіоцентр і телестудію. 22 січня о 19 год. 20 хв. кращі наші колективи (хор мовно-літературного факультету, солісти і танцюристи фізико-математичного і педагогічного факультетів) виступлять перед телеглядачами міста.

Отже, перший семестр цього навчального року закінчився задовільно нашої самодіяльності перед трудящими міста.

О. ЩЕРБАКОВА,
голова художньої ради інституту.

На фото: румунські студенти серед радянських друзів.
Фото М. Шурика.

ДО ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ

Підготовка до виборів проходить в знаменні дні: країна розпочала перший рік нової семирічки.

На заводах, фабриках, в колгоспах проходять збори на яких трудящі обирають представників до окружних виборчих комісій.

Відбулися загальні збори колективу викладачів, студентів, аспірантів, адміністративно-технічного персоналу і нашого Інституту, на яких були висунуті кандидатури до складу окружних виборчих комісій.

До складу Окружної виборчої комісії по виборах до Київської обласної Ради депутатів трудящих обрані: **Н. М. Сазонова і М. А. Чередник.**

До Окружних виборчих комісій по виборах до Київської міської Ради депутатів трудящих обрані: головою комісії — **І. В. Колодіс**, членами — **Ю. С. Кобилицький, М. М. Митронов, Д. П. Шутенко, заступниками голів — В. Пташник, Л. У. Міка, Л. М. Сергєєв, А. В. Суткова, секретарями комісії — Р. Е. Горгольський, К. В. Єнакієва, В. О. Яковська, членами комісії — В. А. Філоненко, Ф. Х. Гурвич.**

До Окружних комісій по виборах до Сталінської районної Ради депутатів трудящих м. Києва головою комісії обрані — **О. С. Баранецький, П. К. Чернявський, К. П. Яковський, М. Яковський, Б. М. Кулик, Н. Т. Проїна, Г. П. Лещенко, Ф. Ф. Бугайко, П. М. Коваль, заступниками голів — Т. Г. Ларіонцева, А. Н. Карнаух, П. П. Луцик, В. Добровольська, Г. П. Сергєєнко, Г. І. Лінник, Р. О. Харченко, Л. П. Бутенко, Г. М. Мягкоступова, А. Пліш, секретарями комісії — С. Ю. Кастеллі, В. К. Кривентуло, Л. В. Асєєва, М. Михалко, З. М. Йовенко, В. М. Шастун, А. Г. Конфорович, В. П. Парій, Б. Цибань, членами комісії — Г. М. Герасимович, Д. Скуратовський, В. Г. Тарнопольський, Т. П. Полоз, Г. Заворіна.**

У згуртованості наша сила

Як тільки ми почали своє життя в Інституті, сразу ж зрозуміли, що робота в колективі і для колективу найповноцінніша. Тому ми з першого дня вирішували всі питання разом.

Своє навчання і вільний час ми проводимо разом, та навіть і живемо ми майже всі в одній кімнаті. Не залишаємося байдужими до горя, радості чи помилки когось із членів нашої групи. Всі питання вирішуємо колективом; разом працювали в колгоспі, разом їздили на екскурсію до Москви.

Наші голоси можна було почути і на новобудовах Києва: всі сміялись, співали, підбадьорювали один одного жартами, порадою.

Є у нас свій самодіяльний колектив. Треба підготувати масовий танець. — говорить Шрубок.

Будь ласка!.. Танець готують десять чоловік, а шістнадцять сидять у залі і переживають за товаришів не менше, ніж самі учасники виступу. Ми звикли до того, що за товариша треба переживати, допомагати йому. Трапляються і неприємності. Л. Костирю відійшла від нас, вона вважала, що її образили. З цього приводу сразу ж зібрали комсомольські збори; тому що всіх хвилює це питання. Те пер ми впевнені, що Ліда буде жити з нами одним життям.

У нашому колективі є гарна традиція: всією групою ми по-здоровляємо своїх однокурсників з днем народження, іменинниці в ці дні робимо все приємне, гарне. Всі ми завжди відчуваємо руку товариша, цінимо колектив, об'єднаний однією метою.

Л. СИДОРСЬКА.

І так завжди

Широко відчинились двері:

— Дівчата, квитки вже є. Сьогодні дивимось «Капітанську дочку», — звернулася Ліда Артемчук до подруг.

Так завжди... В кіно, в театр, в музей — всюди разом. Разом обговорюємо і прочитані книжки.

— Хіба можна любити людину за її професію? Для справжньої любові це занадто мало.

Різні думки виникли у наших дівчат, коли прочитали книжку «Сержант міліції» Лазутіна.

Радісно почуваєш себе, коли поруч з тобою товариші!

А. БОГУШ.

Міцніють зв'язки з підшефними

Дізнались ми, що хлопці з підшефного підрозділу військової частини ображені:

— Забувають про нас шефи. Запросили з собою на екскурсію до Канева та більше і носа не показують.

Подумали ми і вирішили. Треба по-справжньому налагодити шефство.

І пішло... Спочатку взаємні відвідування комсомольських зборів, вечорів відпочинку, обмін художньою самодіяльністю.

У січні намітили огляд художньої самодіяльності у військової частині з нашою допомогою.

З сміхом, з жартами йдуть дівчата з своїми художніми керівниками Н. Шрубок і С. Лобань на репетицію танцю і хору.

Хочеться, щоб ще веселіше, серйозніше, змістовніше проходили дні навчання у студентів і служби у воїнів.

В. РУДИК.

На цьому знімку ви бачите студенток **Л. Гіренко, М. Яхнієнко** та **Л. Малину** під час підготовки до проведення ігор у дитячому садку.

Фото М. Шурика.

ДОПОМАГАЄМО ОДНА ОДНИЙ

Гарно, коли все гаразд у групі, але ж це не завжди буває. Позаду вже дві екзаменаційні сесії. Наслідки непогани: 9 — відмінників, але є і задовільні оцінки.

Дуже важко було Галіні Самсоненко, Капітоліні Савиній, Раї Пушці, Ліді Костирі, які мали перерву в навчанні, їм допомагали у навчанні товариші.

У нашому колективі є гарна звичка: перед кожним екзаменом у п'ятій кімнаті (тут живе половина групи) гуртожитку № 2 збираються всі члени нашої групи і розпочинають консультацію по матеріалу наступного екзамену. Всі розповідають в певному порядку по питаннях програми. Після цього ми з'ясовуємо незрозумілі питання і потім уже впевнено йдемо на екзамен. Наслідком нашої роботи є хороші і відмінні відповіді.

Л. АРТЕМЧУК.

А ось вони всі разом — студентки II курсу дошкільного відділу педагогічного факультету.

Фото М. Шурика.

ПРО ПСИХОЛОГІЧНЕ ГОТУВАННЯ УЧНІВ ДО ПРАЦІ

У Законі про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в СРСР говориться, що головним завданням радянської школи є підготовка учнів до суспільнокорисної праці.

Готування учнів до праці з тому розумінні, як про це говориться у Законі, є процесом формування у дітей комуністичного ставлення до праці. Воно являє собою не лише здобуття учнями виробничих знань, умінь і навичок. Дітей потрібно психологічно готувати до того, що вони повинні будуть у своєму житті брати участь у суспільно-корисній праці. Психологічне готування учнів до праці полягатиме у формуванні внутрішнього, психологічного

Д. НІКОЛЕНКО,
доцент, кандидат
педагогічних наук.

сприйняття праці не тільки як необхідності, як священного обов'язку, а й як потреби. Таку готовність учнів до праці можна здійснити тільки через участь у продуктивній фізичній праці.

Людина, яка ніколи сама фізично не працювала, ніколи не зрозуміє величі праці, не буде шанувати праці інших і не прагнучиме до неї. В продуктивній праці, як ні в якій іншій діяльності, формується суспільна свідомість людини, її фізична й моральна міць, радість від перемог, від усвідомлення корисності свого життя. Доречним буде згадати тут сло-

ва О. М. Горького про те, що соціально-культурний розвиток людей проходить нормально лише тоді, коли руки вчать голову, а потім голова, порозумнішавши, вчить руки, а розумні руки знову і вже сильніше сприяють розвитку мозку. І. П. Павлов, говорячи про свою любов до фізичної праці, зауважував, що він особливо відчував себе задоволеним, коли вносив у фізичну працю яку-небудь хорошу здогадку, тобто з'єднував голову з руками.

Практика виховання молоді в школах з виробничим навчанням показує всю перевагу поєднання навчання і виховання з виробничою працею. Молодь, що закінчує школи з виробничим навчанням, з любов'ю ви-

словлюється про виробничу працю і прагне працювати на виробництві, поєднуючи працю з дальшим навчанням у вищій школі. Випускниці Дарницької школи, що пішли працювати на Дарницький шовкокомбінат, завоювали там своїми знаннями, успіхами і любов'ю до праці повагу всього колективу.

Навчаючи і виховуючи дітей у школі, треба пам'ятати, що ні теоретичне, ні виробниче навчання і навіть суспільнокорисна праця, взяті самі по собі, у відриві одне від одного, не сформують такого ставлення до праці, яке переживалося б як потреба її. Таке ставлення успішно буде формуватися у дітей при умові єдності навчання і продуктивної праці.

Це ставить перед нами завдання так перебудувати програми і підручники для серед-

ньої школи, щоб теорія і практика були поєднані з усіх у них предметів, особливо з таких як математика, фізика, хімія. Та й гуманітарні науки не винні стояти осторонь. Література, наприклад, повинна дорінно відійти від того, щоб вивати у дітей героїчно-патні настрої і благородні вання у відриві від показу великих перемог, що їх здобуває наш народ у продуктивній праці, повинна показувати труднощі, невдачі, переживання в боротьбі за нове виробництво.

Поєднуючи навчання і працю, треба пам'ятати, що молоді люблять легких завдань, їм важко складніше, відповідальніше. Це особливість підлітків і юнаків. Але слід пам'ятати, що це їх прагнення, в цілому позитивне, криє в собі і деякі

Відвідайте виставку творів Агніта!

- Скільки Вам, —
спитали, — літ?
- Шістдесят, — сказав
Агніт.
- То, виходить, Ви
вже дід?
- Ні, — розсердився
Агніт.

(Павло Глазовий, випускник мовно-літературного факультету).

Справді, хоч позаду вже 60 років життя, але яким юнацьким запалом, молодечим завзяттям, бойовою наступальністю відзначаються твори відомого українського художника-сатирика Казимира Генріховича Агніта-Следзевського, з якими можна ознайомитися на персональній виставці, організованій Спілкою художників України. Виставка підводить підсумок 35-річного творчого

шляху одного з найвидатніших майстрів української політичної сатири: на ній представлені близько 200 праць — журнальна і книжкова графіка, плакати, листівки, станкові сатиричні аркуші, агітвікна, дружні шаржі. Звичайно, далеко й далеко не всі твори митця, написані за три з половиною десятиріччя, представлені на виставці, все ж вони досить повно визначають характерні риси індивідуального стилю митця.

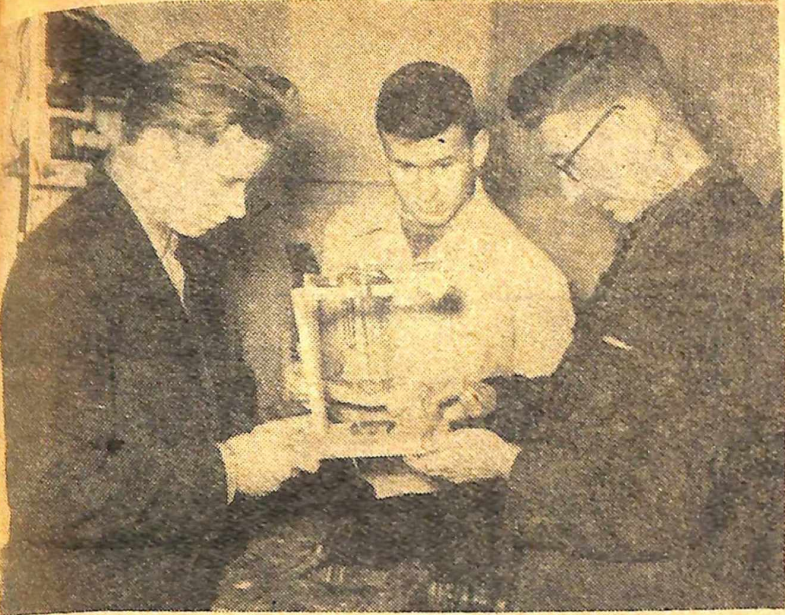
Учень видатного українського художника-реаліста О. О. Мурашка, Агніт у своїх творах продовжує традиції сатиричної графіки класиків, прагне глибoko й всебічно показувати дійсність, нещадно викриває, висміює все вороже, шкідливе, потворне. Ясність і простота образів, чітка ідейна спрямованість, вмиле поєднання різних

способів письма — ці риси, характерні і для численних карикатур для «Перця», і для бойового циклу станкової графіки «Гітлерія», і для ілюстрацій до книг Остапа Вишні, Дем'яна Бедного, С. Руданського, і для багатьох інших творів.

Ще одну грань творчості К. Г. Агніта виявляють його пейзажні малюнки, пройняті щирим, теплим ліризмом, незвичайною м'якістю тонів, тонкістю спостережень.

Виставка творів Агніта відкрита у Виставочному залі Спілки художників України, і всі, хто любить рідне мистецтво, цікавиться розвитком сатиричної графіки, повинні оглянути своєрідні малюнки українського митця. І, повірте, — одержите справжню насолоду.

П. ХРОПКО.

Цей знімок зроблено в наших учбових майстернях. Майстер В. Гончар приймає залікові роботи у студентів третього курсу фізико-математичного факультету А. Северина і В. Кліменка.

Фото М. Шурика.

Викладання на вищій рівень

П'ятий рік ми відчуваємо нестимне піклування викладачів про нас, студентів-заочників дефектологічного факультету.

Ми з радістю відзначаємо, як ще більше згуртовано і натхненно працює весь професорсько-викладацький склад та працівники заочного відділу, зокрема, секретар факультету Н. М. Трифонова.

Ми задоволені такими викладачами, як Ф. Ф. Бугайко, М. В. Гардаш, О. М. Пархоменко, Т. Крук, які добре читали лекції і були вимогливими на заняттях.

Багато хороших лекцій було прочитано в нас протягом п'яти років, але були й такі, які виглядали непривабливо.

Необхідно відмітити ряд недоліків у роботі заочного відділу.

На сесіях мало планувалося практичних робіт з мови та спеціальних дисциплін, не систематично проводився аналіз контрольних диктантів.

З деяких дисциплін (українська література та історичний матеріалізм) інколи читався той матеріал, який добре висвітлений у літературі, а важкі теми залишалися для самостійного опрацювання. Так було, наприклад, у минулому році на літній сесії: з української літератури не були прочитані такі теми, як творчість Тудора, Галана, Гаврилюка.

Часто заочникам даються контрольні роботи з предметів, які ще зовсім не читалися. Так було у нас на другому курсі з роботою по діалектології, на V курсі — з історичного матеріалізму.

Ми вважаємо, що врахування наших зауважень допоможе дирекції інституту, колективу викладачів поліпшити роботу на заочному відділі.

К. ІЩЕНКО, М. БАЛАС, Г. РОНЧЕВИЧ, С. ІЗАЙ, Н. РОЖКОВА,
студенти V курсу дефектологічного факультету.

На практичних заняттях

Цікаво проходять практичні заняття з української літератури у студентів II курсу українського відділу мовно-літературного факультету.

Всі старанно готуються до них. Глибоко й ґрунтовно розкривають тему та сюжет повістей та драм Т. Шевченка, Н. Майка, В. Коломісць, В.

Каздобіна, Р. Зінченко, М. Олєфіренко, Т. Гнатюк та інші.

З захопленням слухали студенти виступи своїх товаришів. Незважаючи на те, що всі ми читали ці твори, здавалось, що ті, хто розповідали, вносили щось нове, невідоме для нас.

Л. ІЛЬЧУК,
студентка II курсу мовно-літературного факультету.

небезпеку. В програмі виробничих завдань потрібно передбачити такі види праці, з якими юнак чи дівчина успішно справлялися, щоб вони своєю трудностю не підривали їх віру в себе, в свої сили і можливості.

Не менш важливо і те, щоб своїй праці учень на кожному кроці бачив необхідність застосовувати свої теоретичні знання. Таку працю молоді люблять і прагне до неї, бо вона змушує мислити, прикладати знання до практичної справи.

Одним з центральних завдань психологічного готування учнів до праці є формування у них суспільної мотивації необхідності суспільнокорисної праці. Такою мотивацією є переконання, усвідомлення того, що праця для радянської людини є справа честі.

М. Ісаковський у одному з віршів дуже яскраво показав, що в Радянському Союзі

«...Человеку по работе
воздается честь.
Кто работу сердцем любит,
кто баклуш не бьет,
За того закон и люди,
за того народ».

Виховуючи в учнів суспільну мотивацію, не можна забувати при цьому про поєднання в ній свідомого й емоціонального. Лише те, що приймається не тільки розумом, а й серцем і викликає гарячі почуття, завжди спонукатиме юнака і дівчину до його досягнення. Отже, потрібно давати не лише знання про необхідність праці і засвоювати поняття, що праця — справа честі і т. п., а й викликати глибокі переживання цієї високої оцінки праці, викликати радість і захоплення від усвідомлення

величчя праці. А ці почуття формуються тільки в праці, через працю, через її результати. Позитивні наслідки праці, виявлення творчого підходу до здійснення трудових завдань викликає глибокий інтерес до діяльності. Такий інтерес особливо збуджує та праця, яка несе в собі перспективи росту, розкриває перед учнем його майбутнє.

У праці ми формуємо навички дитини. Але цього мало. Організація навчальної і суспільнокорисної праці повинна бути такою, щоб в ній формувалися і звички. Звичка до праці є основою жадоби праці. Лише тоді людина шукатиме праці, коли звикне до неї. За виразом К. Д. Ушинського, позитивні звички є великим моральним вкладом у нашу нервову систему. Звичка до дії звільняє нашу свідому волю від

зайвого, часом непотрібного напруження і спонукає нас до шукання праці.

В. І. Ленін вказував на звичку як на одну з передумов комуністичної праці. Комуністична праця, — вказував він, — це праця за звичкою працювати на загальну користь і з свідомого, що перейшло у звичку, ставлення до необхідності праці на загальну користь. Зрозуміло, що звичка до фізичної праці є дуже важливою передумовою формування в учнів потреби у такій праці. Звичка ж до праці може сформуватися тільки в тривалій праці.

Жадоба фізичної праці має спільні коріння з жадобою навчатися. Розвиваючи любов до навчання і учбову працездатність, потрібно, разом з тим, переключати наявне в учня прагнення до розумової праці

на працю фізичну. Цього можна досягти тоді, коли фізична праця буде розкрита перед учнем і як джерело знань і як засіб перевірки їх дійовості.

Психологічне готування учнів до праці ставить на чергу дня необхідність поширення орієнтації учнів у професіях і спеціальностях. Умови нашого життя такі, що перед молоддю розкриваються величезні перспективи щодо вибору собі професії і життєвого шляху. Але молодь сама не розкриває цінності перспектив фізичної праці у сільському господарстві або на виробництві. Школа і вчителі повинні допомогти учневі обзнатися з можливо ширшим колом професій і спеціальностей, з їх особливостями і вимогами до знань і здібностей людини.

(Закінчення буде).

Допомога молодим науковцям

Серед багатогранної діяльності кафедри педагогіки значне місце посідає робота з дисертантами.

Члени кафедри подають систематичну допомогу в написанні дисертацій викладачам педвузів, працівникам органів народної освіти та учителям шкіл різних областей України.

Цією роботою кафедра внесла значний вклад у підготовку науково-педагогічних кадрів на Україні в галузі педагогічної та історико-педагогічної науки. Так, за післявоєнні роки під керівництвом кафедри підготовлено і захищено більше 20 кандидатських дисертацій. Серед них і праці викладачів нашого інституту (доцентів С. А. Літвінова, Д. Я. Шелухіна, Г. І. Прокопенка, кандидатів педагогічних наук О. П. Ткаченко та О. Г. Кравченко), викладачів Сталінського, Херсонського, Кіровоградського, Запорізького педагогічних інститутів, наукових працівників УНДІП'у та інші.

За останні роки на кафедрі педагогіки керівництво дисертаційними роботами набрало ще більших розмірів. Тільки в цьому навчальному році кафедрою розглянуто і підготовлено до захисту дисертації завідуючих кафедрами педагогіки Ізмаїль-

ського педагогічного інституту Мещерякова на тему «Питання виховання комуністичної моралі в педагогічній системі Н. К. Крупської» та Дрогобицького педагогічного інституту Літвінського на тему «Роль загальноосвітньої школи на Дрогобиччині за роки радянської влади» (1939—1955), директора Дніпропетровської школи робітничої молоді Злочевського на тему

«Політехнічне навчання в школі робітничої молоді» та інші.

Зараз при кафедрі є ще 10 дисертантів.

Із членів кафедри найбільше працюють з дисертантами завідувач кафедри педагогіки доцент С. А. Літвінов, доценти М. П. Задесенець, Д. А. Вознюк, Г. І. Прокопенко.

О. КРАВЧЕНКО.

На фото: викладач Ізмаїльського педагогічного інституту Мещеряков на консультації по дисертаційній роботі у завідуючого кафедрою педагогіки нашого інституту доцента Літвінова.

Василь Еллан Блакитний

(До 65-річчя з дня народження)

Поет давно пішов від нас. Він менше жив, ніж живуть і житимуть його твори. Сучасна молода людина, школяр, студент, не мали до останнього часу уяви про В. Еллана Блакитного (1894—1925 рр.), одного із зачинателів української радянської поезії, журналіста, сатирика, організатора літературних сил, кришталюного комуніста і громадського діяча буремних жовтневих і двадцятих років. Були у нього помилки, прикрі збочення з вірного шляху, але великою його заслугою є саме переборення цих помилок. Адже не даремно високо оцінили його роботу, коли послали комісаром XII армії на польський фронт, а потім обрали в склад ЦК КП(б)У, ВУЦВК'у, доручивши йому Держвидав і Центральну українську газету «Вісті ВУЦВК'у» та кілька інших видань. Про нього знав В. І. Ленін.

Його поезія, як і творчість П. Тичини, В. Чумака, В. Сосяри, М. Терещенка, І. Кулика і багатьох інших, безіменних зачинателів української радянської літератури, була порожена перемогою над світом капіталізму на одній шостій земної кулі. Вони оспівали цю бурхливу епоху, ставши романтиками революції. Великою пристрастю, енергією бійця-комунара, що піднявся зрушити «бетонно-світові підпори» несправедливого ладу, дихають багато рядків його поезії. Хай своєю формою вона дещо незвична, а окремі слова і образи тепер застаріли, В. Еллан продовжує стояти в перших лавах борців за комунізм.

Слово «комуна» — як постріл, Слово «комуна» — як спів. Погляд свій думку загострив, Протинаючи мряку віків.

(«Слово «комуна»).

Після громадянської війни він всі свої сили спрямував на велику справу відбудови. Будучи невиліковно хворим, він пише сатиричні вірші, фейлетони, байки, літературно-критичні та публіцистичні статті, оповідання і вірші, відгукуючись на найбільші питання партійного і радянського будівництва, даючи відсіч міжнародній реакції. Він — другий з радянських письменників після Д. Бедного, що був нагороджений за свою працю орденом Червоного Прапора.

— Ні слова про спокій! Ні слова про втому! — таким був девіз короткого поетового життя. З думкою про щасливе прийдешнє людства, до будівництва якого приступив радянський народ, В. Еллан зустрічав кожний день свого життя, обіцяючи «жити тисячу, найменше, років».

Саме молоді, від палкого і щирого серця, він посилав свою любов.

Кроки тисяч легких ніг.
Бризки піснi. Теплий світ...
Гей, тримайся, хто знеміг —
Молоді привіт!

(«Молоді привіт»).

Крокуй же з нами і далі, мужній поете, комунаре революції! Боротьба продовжується. В ній житимуть і твої полум'яні рядки.

П. ОРЛИК.

ПОРАДИ ЛІКАРЯ

Попереджуйте глистні захворювання

Глисти — це паразитичні черви, що живуть в організмі людей і тварин. Частіше всього глисти знаходяться в кишечнику, але бувають випадки, коли вони поселяються у м'язах, в печінці, в крові і навіть у мозку людей і тварин.

Глисти завдають великої шкоди здоров'ю людини. Отруйні речовини, що виділяються глистами, всмоктовуються в кров і поступово отруюють організм.

У людей, заражених глистами, спостерігається нудота, втрата апетиту, часте блювання, схуднення, блідість і дратівливість. Внаслідок цього розвивається недокрив'я, загальна слабкість, порушується діяльність кишечника.

Останнім часом у медицині поширена думка, що глисти можуть бути причиною виникнення злоякісних опухів.

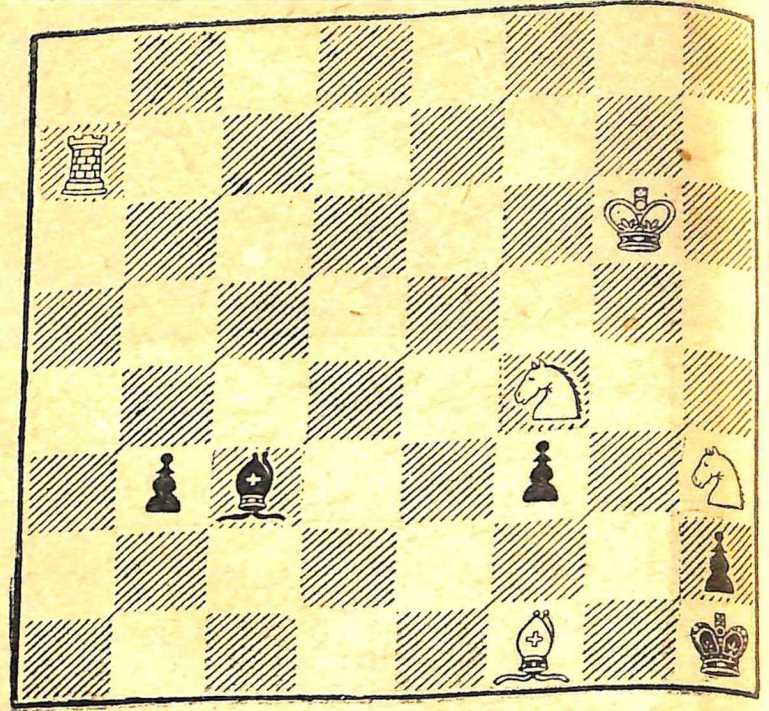
Глистні захворювання повністю піддаються лікуванню. Всім зараженим глистами необхідно, не відкладаючи, звернутися до лікаря. На жаль, деякі хворі студенти не враховують усієї серйозності цього захворювання і не лікуються. Медпункт інституту проводить відповідне лікування, тому в першу чергу слід звертатися саме туди.

Для попередження глистних захворювань треба постійно дотримуватися найелементарніших правил гігієни, а саме: завжди мити руки перед їдою і після користування вбиральною; слідкувати за чистотою нігтів на пальцях рук; перед їдою ретельно обмивати водою овочі і фрукти; захищати продукти харчування від мух.

І. ВОЛИНСЬКИЙ,
лікар медпункту.

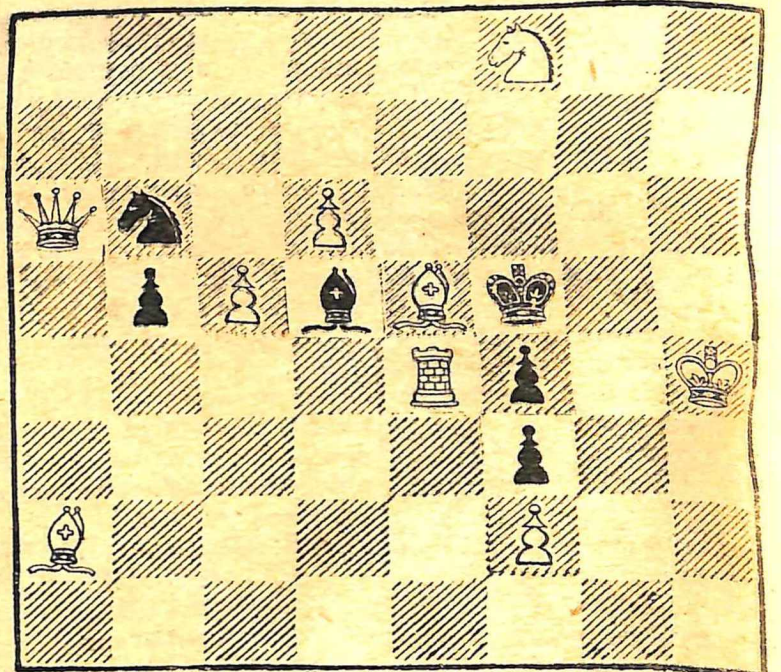

ЗАДАЧА № 5

ХІД БІЛИХ. МАТ ЗА 4 ХОДИ.

ЗАДАЧА № 6

ХІД БІЛИХ. МАТ ЗА 3 ХОДИ.

ОТВЕТЫ

НА КРОССВОРД, ПОМЕЩЕННЫЙ В № 1

По горизонтали:

1. Порог. 4. Галоп. 6. Доска. 7. Группа. 9. Аспект. 12. «Нос». 13. Конференция. 14. Ток. 15. Экзамен. 16. Ант. 17. Деканат. 22. Ведомость. 23. Аудитория. 25. Кафедра. 27. Зал. 28. Тяжесть. 30. НЭП. 31. Диссертация. 32. «Лес». 36. Ректор. 37. Звонок. 38. Наука. 39. Ленто. 40. Домра.

По вертикали:

1. Перун. 2. Груз. 3. Аспирант. 4. Гаев. 5. Поток. 7. Гусек. 8. Профессор. 10. Стипендия. 11. Титла. 18. Ява. 19. Лье. 20. Пар. 21. Мяч. 24. Матрикул. 26. Ампер. 29. Тальк. 30. Накал. 33. Стопа. 34. Окно. 35. Анод.

Кроссворд составили:

Л. ЛИТВИНЧУК и другие члены кружка русского языка.

БЕСІДИ З АТЕЇЗМУ

Звідки взявся світ?

Навколо цього питання точиться віковий спір між релігією і наукою.

В. ВОЙТКО.

Послухаємо, що сказано про це у біблійській книзі «Буття». «Спочатку створив бог небо і землю. Земля ж була безвидна і пуста, і тьма над бездною, і дух божий носився над водою. І сказав бог: хай буде світло. І побачив бог світло, що воно хороше, і відділив світло від темряви... І сказав бог: хай буде твердь посеред води, і хай відділяє вона воду від води. І створив бог твердь, і відділив воду, яка на тверді, від води, яка під твердю. І стало так...

І сказав бог: хай збереться вода, котра під небом, в одне місце, і хай з'явиться суша. І стало так. І назвав бог сушу землею, збір вод назвав морями. І побачив бог, що це хороше...

Як не поспівчувати тому бідному духові божому, який в пітьмі витав над пустинною землею. Де він, всемогутній, відпочивав, коли не було ще ні «тверді небесної», ні землі. І яким способом орієнтувався він у просторі, поки не додумався відокремити світло від

тьми і день від ночі. Все це біблійський творець сотворив пізніше, коли почав пересвідчуватися, що світло і земля суша — все це хороше. Мабуть, дуже вже набридло всевишньому витати над пустелею, і він вирішив спуститися на грішну землю, щоб знайти собі пристановище в головах темних, неосвічених людей.

Біблія, як і «священні книги» інших релігій, твердять про творення світу богом. Віруючих служителі культу переконають у тому, що таке творення світу відбулося 7464 роки тому. Правда, між християнами і іудеями є невеличке розходження у питанні про час «творення» всього... на 1747 років. Отці християнської церкви «вирахували», що бог здійснив свій творчий акт за 5508 років до «різдва христового», а не за 3761 рік, як вірять іудеї.

Давайте на мить і ми повіримо в чудо божественного творення світу і припустимо, що 7464 роки тому світ волею божого почав існувати. Але зако-

номірно виникає питання: а що ж було до того? Де ютився наш творець, доки його осінила думка створити світ? З ким говорив він цілих п'ять днів, поки була створена людина? За біблійською легендою бог створив людину на шостий день своєї «творчої роботи». А яким невідгласом був цей творчий дух божий. Він же нічого не знав. І лише, коли «витворював» щось, то починав розуміти, як це хороше... Тільки значно пізніше, коли Адам і Єва согрешили, всевидящий спохватився: виходить, даремно він захоплювався, не так вже і хороше те, що він натворив.

А крім того, звідки взявся сам цей творчий дух божий, звідки появилася сам бог? На ці питання допитливого людського розуму поки не люблять відповідати. Всяку спробу з'ясувати ці і подібні питання вони оголошують крамолою і гріхом перед богом.

Сучасна наука має в своєму розпорядженні величезну кількість фактів, які показують, що світ ніким не був створений, а існував вічно.

Оточуюча нас природа і самі

люди є конкретним проявом матеріальних тіл, які змінюються і розвиваються за законами, незалежними від волі і свідомості людини. У світі відбувається нескінченний процес взаємоперетворення форм матерії, в одній частині Всесвіту зникають цілі частини, в іншій — виникають нові. Кілька мільярдів років тому не було нашої землі, а пізніше вона та інші планети виникли. І виникли не як результат чийогось творення, а на основі внутрішніх законів розвитку самої матерії. Глибоко наукове тлумачення еволюції нашої планети дають космологічні гіпотези радянських учених О. Шмідта і В. Фесенкова. Проблема виникнення і розвитку зірок знайшла своє ґрунтування в дослідженнях А. Амбарцумяна. Дамі сучасної науки дають переконливе спростування релігійних домислів про божественне творення світу. Світ є проявом різноманітних форм матерії. Він існував і існуватиме вічно, як вічно існує матеріальний рух.